

KOMMUNALVALS-
2017
PROGRAM

Kristdemokraterna
VÄRDEFULL POLITIK FÖR DIG
www.kd.fi/svenska

INTRODUKTION

För oss är det viktigt att alla finländare känner att vi hör till en och samma gemenskap som vill vara med och bygga upp landet på bästa möjliga sätt. Det är viktigt att skapa gemenskap och förtroende människor emellan. Mellan folket och beslutsfattarna bör det byggas en gemenskap så att familjer, stads- och bydelar tillsammans bygger upp landets välfärd. Vi ser varje människa som vår nästa och inte som ett sparobjekt eller börda. Ingen får överges. Kommunens gemensamma uppgift är att skapa en så naturlig miljö som möjligt för sina invånare och ge dem bästa möjliga stöd. Det här betyder att kommunens beslutsfattare bör göra konkreta åtgärder för att uppnå dessa mål.

Vi vill för invånarna trygga mer lättillgängliga tjänster av hög kvalitet men till lägre kostnader. Kommunernas roll kommer att ändras avsevärt med tanke på de förvaltningsreformer landets regering genomför. Vi bedömer att kommunens roll kommer att förbli stark även i framtiden, när det gäller människors välbefinnande och livskraft i samhället. Kommunalvalet kommer också att påverka riktningen av förvaltningsreformen. Vi anser att det är viktigt att beslutsfattandet förblir nära människorna.

Kommunernas skuldbörda ökar. Vi anser det ytterst viktigt att ekonomin sköts så bra som möjligt. Reformer behövs ifall vi ska lyckas bryta skuldsättningen och samtidigt undvika skattehöjningar. Däremot betyder inte reformer detsamma som nedskärningar. När vi talar om reformer så syftar vi på sådana förändringar som gör vardagen mera smidig för människors välbefinnande och att det samtidigt uppstår besparingar. Man kan till exempel öka familjers välbefinnande genom ett utökad utbud av hemservice. Det skulle minska kostnaderna för barnskyddet och öka välbefinnandet bland familjerna.

Ett annat exempel är det s.k. kommuntillägget, när det gäller hemvårdsstödet och stödet för familjer som anlitar privat vård av sina barn. Det skulle leda till inbesparingar i när det gäller kommunernas kostnader för dagvården, samtidigt som det skulle ge ökad flexibilitet för familjerna. Vi stöder en reform av kommunernas statsandelssystem och ett anpassande av utjämningsystemet i samband med regionförvaltningsreformen. Våra mål är att förhindra oskäligen skattehöjningar, dels att trygga kommunens verksamhetsförutsättningar, så att man efter reformerna förmår ansvara för de lagstadgade åtaganden och investeringar som återstår, efter att social- och hälsovårdssektorn flyttas från kommunernas ansvar.

Vi stöder inte nedskärningar som leder till stora och återkommande kostnader. Både i skolor och i daghem bör barngrupperna vara tillräckligt små. Vid beslut vad som gäller gruppstorleken bör man även beakta elever med särskilda behov. Hälsocentralerna bör erbjuda mångsidig och professionell hjälp och åldringarna bör ha tillgång till egenvårdare. Vi behöver mera medmänsklighet i beslutsfattandet.

1. EN TRANSPARENT POLITIK OCH FUNGERANDE NÄRDEMOKRATI

En bra kommunförvaltning baserar sig på ett gott samarbete mellan kommuninvånarna, beslutsfattare och tjänstemän. En god förvaltning förutsätter en bred, öppen, transparent och fungerande process, så att kommuninvånarna kan följa med vad som händer och vilka beslut som fattas. Vårt mål är att våra kommunfullmäktigeledamöter är lättillgängliga representanter för kommuninvånarna. Ledamöterna skall vara lyhörda och samtidigt kunna ta ansvar för kommunen som helhet. Kommunfullmäktiges representativa demokratiska kompletteras genom direkt fungerande demokrati, där invånarna har påverkningssjögigheter genom att delta. Det är bra att erbjuda möjligheter för kommuninvånarna att träffa kommunfullmäktige och beslutsfattarna, genom att ordna frågetimmar och kvällsmöten för invånarna, eller genom att informera i media om arbetet i kommunfullmäktige och därtill hörande rutiner.

Vi motsätter oss ett samhälle, där det förekommer djupt rotad och strukturell korruption samt oärlighet, där till exempel arbetsplatser, offentliga upphandlingar, eller offentliga medel styrs till bekanta. Istället för att spela bakom kulisserna till förmån för olika intressegrupper vill vi verka för en ren och transparent kommunalpolitik där vi själva jobbar utgående från dessa värderingar.

Vi betonar vikten av familjen och närsamhället. Vi vill ge kommunens invånare möjligheter att samlas till olika tillfällen såsom till städdagar eller gemensamma cafebesök. Varför inte hålla gemensamma konst- eller idrottsdagar samt andra tillfällen som stärker gemenskapen.

Traditionellt aktiva föreningar, byalag och församlingar är en viktig resurs för människan. I vår tid då individualiteten betonas, leder det tyvärr ofta till ensamhet och likgiltighet för många människor. Vi vill vara en motvikt till denna trend och försöka få bort isolering och ensamhet. Vi vill sträva efter en utveckling där man bryr sig mera om varandra, möter varandra och delar med sig. Där grannar hjälper varandra. Uttryckt i några ord, vårt mål är en bättre gemenskap.

Kristdemokraternas vision är ett mera jämlikt och jämställt samhälle - ett samhälle där familjens betydelse ges större vikt.

Åtgärder:

- Vi vill att det ska vara möjligt för kommuninvånarna att ta del av fullmäktige arbetets vardag.
- Vi vill göra det lättare för kommuninvånarna att vända sig till kommunala beslutsfattare.
- Vi vill främja en smidig vardag och lättåtkomliga tjänster för invånarna.
- Vi vill erbjuda en motkraft till ensamhet och likgiltighet med hjälp av kreativa

- värderingar, genom att poängtera gemenskap, närhet och varmt bemötande.
- Vi motverkar aktivt all strukturell korruption.
 - Vi vill trygga verksamheten för de kommunala äldreråden, handikappråden och ungdomsfullmäktige.

2. ETT HUMANARE GREPP OM BASSERVICEN

Social- och hälsovården behöver en omstrukturering, där tyngdpunkten flyttas till primärvården, samt till förmån för sådan förebyggande vård som höjer välmåendet. På detta sätt skulle vi kunna bromsa de ökande kostnaderna för specialvården. Inom både äldre- och barnomsorgen kan man till exempel uppnå ett ökat välbefinnande, samtidigt som man uppnår betydande inbesparingar, genom att erbjuda vård och stöd i rätt tid och i tillräcklig mängd.

Det finns ett särskilt behov av mentalvårdstjänster med låg tröskel för både ungdomar och även stöd och familjerådgivning för dem som utsätts för familjevåld. Genom att stödja barns och ungdomars välbefinnande kan man motverka social utslagning. Arbetslösa, pensionärer, hemmaföräldrar och småföretagare lämnar i nuläget utanför den hälsobefrämjande servicen, eftersom de inte hör under arbets- eller skolhälsovården. Vi föreslår likadana förebyggande hälsokontroller och hälsorådgivning på vårdcentralerna för dessa grupper.

2.1. Vördnaden för äldre

Kristdemokraterna anser att varje åldring förtjänar en värdig ålderdom. Äldreomsorgen måste vara på en sådan nivå att ingen ska behöva vara orolig för att åldras. Valvira har nyligen rapporterat om allmän vanvård av äldre på vårdinrättningar. Också regionförvaltningsverket har gjort klagomål om vanvård inom äldreomsorgen.

De som idag bor i boende-enheter, är endast de åldringar vars funktionsförmåga är märkbart nedsatt och har ett stort vårdbehov. Antalet vårdare bör ökas istället för att minskas! Förutom att det låga antalet vårdare leder till ett ökat omänskligt bemötande, så minskar också vårdarens ork i arbetet, samtidigt som intresset för vårddyrket minskar. Kommunerna skall se till att det finns tillräckligt kompetenta skötare och i rätt dimension så att de ska kunna utföra ett gott arbete.

Äldre personer vårdas alltmer i sitt eget hem med hjälp av enklare hemtjänster.

Vi stöder detta, förutsatt att den äldres funktionsförmåga kan uppehållas och att den äldre klarar sig i vardagen. I vissa situationer kan det vara svårt att få hemservice för de som skulle ha behov. Det kan även vara svårt att få institutionsvård för äldre som skulle

vara i behov av det. Det leder i värsta fall till att åldringar lämnas vind för våg. En trygg ålderdom hör, enligt kristdemokraterna, till de mänskliga rättigheter som vi vill värna om. Vi stöder ökade resurser för närståendevården. För att stödja närståendevården behövs tillräckliga resurser så att de anhöriga skall orka vårda sina nära. Närståendevårdare måste också ha möjlighet till semester och rekreation, rehabilitering, hemservice, samt möjlighet till hälsokontroller. Ofta är det också nödvändigt att stödja närståendevårdare med kompletterande hemtjänst.

Åtgärder:

- Unga människors tillgång till mentalvårdstjänster måste fås snabbare.
- Vi ökar antalet vårdare inom dygnet runt vården inom enheterna för äldreomsorgen och yrkar på en bättre vårdkultur inom äldreomsorg.
- Vi vill öka kvantiteten och kvaliteten på hemtjänster för de äldre. Vi vill aktivt främja funktionsförmågan hos de äldre och undvika institutionalisering under eventuella kortare sjukhusvistelser.
- Vi vill stödja anhörigvårdarna och ge dem möjlighet till lediga dagar, rekreation, rehabilitering och förmånlig hemservice.
- En human palliativ vård måste tryggas.

3. STÖD OCH VALFRIHET FÖR BARNFAMILJERNA

KD är ett familjeparti. Landets framtid bygger på barnfamiljerna. Därför är den låga nataliteten alarmerande. Kristdemokraterna uppmuntrar bildandet av familj och vill därför skapa ett mera barnvänligt samhälle. Vårt mål är att förbättra flexibiliteten för barnfamiljerna i vardagen, bland annat genom att förbättra välmåendet för eleverna, samt genom att erbjuda hobbyn för barn och ungdomar.

I kommunerna fattas många beslut som berör familjen. Därför är det viktigt att besluten också i framtiden fattas nära invånarna. Det är en av förutsättningarna för att man snabbt ska kunna svara mot ändrade behov i serviceutbudet. Vi försvarar starkt familjens valfrihet. Vi anser att familjen ska ha rätt att kring köksbordet besluta om vårdformen för barnet.

Vi vill erbjuda bättre alternativ för familjerna. Parallellt med barndagvården finns det behov av andra alternativ. Hemvården bör stödjas. Vi bör också se till att det skapas möjligheter för familjedagvård, morgon- och eftermiddagsverksamhet, samt för privat dagvård. Det är speciellt viktigt att erbjuda flexibla lösningar för föräldrar som jobbar i skift eller som är deltidanställd. För att barnen skall få en trygg vård och tillräckligt med närkontakt till vuxna, bör gruppstorleken hållas på en rimlig nivå, både inom barndagvård och grundskola. En försvagad kvalitet på dagvården försämrar föräldrarnas möjligheter i

arbetslivet.

Parallellt med högkvalitativ dagvård och småbarnsfostran, poängterar vi vikten av, samt möjligheterna till, att vårda barnet hemma ända fram till förskoleåldern. Vi förespråkar en nationell reform av systemet för familjeledighet och stödet för hemvård. Systemet för familjeledigheter bör göras smidigare och så att det svara bättre mot familjers olika livssituationer. Far- och morföräldrarna, liksom andra nära släktingar, spelar också en viktig roll i barnens vardag.

Den bästa garanten för en god välfärd är att stöda familjerna. Barnskyddet bör fästa uppmärksamhet på hur familjerna mår. Hjälp- och rådgivning vid kris i parförhållandet, eller kriser gällande barnuppfostran, ska vara mera lättillgänglig. För att kunna ingripa och erbjuda hjälp i rätt tid, när det gäller tjänster med låg tröskel, är rådgivningsbyråerna och skolhälsovården i en nyckelposition. Det bästa sättet att undvika växande problem som leder till att föräldrarnas ork tar slut, är att ordna hemhjälp åt behövande familjer. Vid erbjudandet av tjänster bör man också beakta olika familjers särskilda behov. Särskilt stöd bör ges t.ex. åt ensamförsörjare, familjer med barn som har speciella behov, samt åt stora barnfamiljer.

För att undvika social utslagning bland barn och unga krävs ett tidigt ingripande. Barn som växer upp i familjer med knappa förhållanden bör även ha möjlighet att delta i olika hobbyn för barn. De satsningar som kommunerna gör på hobby- och idrottsverksamhet för barn och unga, återbetalar sig tack vare mindre kostnader för folkhälsovården och även ett mindre antal av socialt utslagna barn och ungdomar. Förutom satsningar på idrottsmöjligheter, är det också viktigt att satsa i utrymmen för sådan klubbverksamhet, där ungdomar kan samlas under trygga förhållanden.

Åtgärder:

- Vi vill främja familjers valfrihet gällande barnens vårdform.
- Vi eftersträvar små gruppstorlekar inom för- och grundskola.
- Vi vill att avgifterna för morgon- och eftermiddagsverksamheten hålls på en rimlig nivå.
- Vi tryggar en tillräcklig tillgång på dagvårdsplatser bland annat genom att försvara hemvårdsstöd samt kommuntillägg för familjer som använder privat vård.
- Vi vill stärka tillgången på tjänster med låg tröskel genom tvärvetenskapliga tjänster till barnfamiljerna inom både mödrarådgivningen och barnskyddet.
- Vi eftersträvar förmånliga avgifter när det gäller klubb- och hobbyverksamhet för barn och unga. Varje barn och familj skall ha möjlighet att idka hobbyverksamhet.
- Vi vill skapa en trygg omgivning för barnfamiljerna.

4. BRA UTBILDNING ÄR EN KONKURRENSFÖRDEL FÖR KOMMUNEN

Den finländska utbildningen tål jämförelse i världen. Trots det är det viktigt att Finland fortsätter att utvecklas som ett starkt kunskapsland. Nyckeln till vår goda utbildningsnivå baserar sig på välmående familjer, en god grundutbildning och möjligheter till jämställdhet. Kommunerna bär huvudansvaret för den finländska bildningen och fattar beslut gällande förskolor, grundskolor, gymnasieutbildning och yrkesutbildningen.

Under senare tid har både stat och kommuner gjort drastiska nedskärningar i utbildningen. Man har gjort nedskärningar i ramen för timresurser i grundskolan. I gymnasie- och yrkesskolor har man minskat närvaroplikten i undervisningen och även minskat antalet studieplatser. I internationella jämförelser har Finland halkat neråt vid mätningar av studieresultaten. Trivseln i skolan har i allt flera mätningar minskat, även om studieresultaten fortfarande håller världsklass.

För oss är det viktigt att kommunens alla ungdomar får en studieplats efter grundskolan. De som riskerar hoppa av studierna, eller de som redan hoppat av, måste snabbt erbjudas en studieplats så att deras utbildningsväg uppehålls. Vi vill utveckla utbildningen till en hög kvalitet och på så sätt trygga en bättre framtid för de unga. Vårt mål är att investera i mera utbildning än vad som görs i nuläget. En god och mångsidig utbildning är en konkurrensfördel i kommunen.

4.1. Grundskolan

Grundskolan är en hörnsten inom finländsk bildning och kunskap. Vi motsätter oss åtgärder som skulle försämra kvaliteten inom grundskolan.

Åtgärder:

Vi kommer att bibehålla gratis utbildning på en hög nivå även i framtiden.

Vi skär inte ner i utbildningens kvalitet. Ramarna för grundutbildningens timresurser bör höjas. Det nuvarande timantalet är lägre än genomsnittet i OECD.

- I enlighet med lagen om grundutbildningen, måste det finnas tillräckligt med morgon- och eftermiddagsverksamhet, samt till ett rimligt pris för första- och andra klassens elever och även för andra åldersgrupper, när det gäller elever med specialundervisning eller elever som förflyttats.
- Vi poängterar att gruppstorlekar borde minskas i för- och grundskola, så att lärarna bereds möjligheter att använda sin yrkeskompetens, samt att bemöta varje elev som individer.

- Kommunen bör även efter social- och hälsovårdsreformen ansvara för skolhälsovården.
- Ett landsomfattande och tillräckligt stort stöd för utbildningen av elever med särskilda behov bör garanteras. Eleven bör ha möjlighet till specialundervisning i sådana fall att det gynnar elevens utveckling.
- Det bör fästas speciell uppmärksamhet på elever med lätt handikapp eller funktionshinder. Målet bör vara att eleven kan flyttas till andra stadets utbildning och därigenom få ett yrke.
- Vi jobbar för ett rent inomhusklimat i förskolor och skolor. Barn och personal bör ha tillgång till en hälsosam arbetsmiljö.
- Vi vill förhindra skolmobbing genom att främja åtgärder som förstärker samhörighet och klassanda. Skolmobbingen måste tas på allvar och ett snabbt ingripande är ett måste. Vi poängterar alla människors lika värde trots olika personligheter.
- Vi vill öka samarbetet mellan skolor och församlingar.
- Vi vill värna om trygga skolvägar.
- Vi vill främja möjligheten för familjen att välja skola för sitt barn.
- Registrerade föreningar och stiftelser som upprätthåller skolverksamhet måste garanteras jämlika verksamhetsförutsättningar som kommunala skolor.
- Kommunen måste säkerställa antalet skolpsykologer i förhållande till elevantalet enligt rekommendationerna från Institutet för Hälsa och Välfärd.

4.2. Gymnasieutbildning

Under de senaste åren har intresset för gymnasieutbildningen minskat, trots att vi är i behov av arbetskraft med högre utbildning. I den globala världen kan Finland konkurrera endast genom ett högt kunnande. Vår högt kvalificerade gymnasieutbildning ger ett bra utgångsläge för kunskapsnivån.

Åtgärder:

- Gymnasieutbildningens allmänbildande status bör bibehållas.
- Minskningen av undervisningstimmar i gymnasiet måste upphöra. Kommunerna får inte spara genom att ordna s.k. halv kurser. Utbildningen ska inte i huvudsak förverkligas som distansstudier.
- De unga finländska elevernas studieresultat har försvagats kraftigt i matematik och vetenskap. Vid utvecklandet av gymnasieutbildning är det viktigt att fästa särskild uppmärksamhet på åtgärder som syftar till att förbättra studieresultaten i dessa ämnen.
- Ett omfattande gymnasie nätverk bör tryggas. Gymnasiestudier av god kvalitet bör garanteras även i glesbygden.
- Det bör finnas tillräckliga resurser för att eleverna ska få en ännu bättre

social kompetens och digitala kunskaper.

- Resurser för elevvården bör garanteras så att de unga får det stöd de behöver när det gäller hälsoproblem, eller svåra livssituationer och kriser som påverkar studieresultaten.

4.3. Yrkesutbildning

Yrkesutbildningen har traditionellt varit av god kvalitet och högt värdesatt i Finland. Det finns fler sökande än tillgången av studieplatser. Det finns tyvärr risk för att utbildningsnivån försämras och är tyvärr delvist redan försvagad. Det kan vara svårt att hitta kvalificerade lärare för yrkesutbildningen. Regeringens besparingar har tyvärr främst drabbat yrkesutbildningen.

Finansieringen av yrkesutbildningen år 2017 utgör 310 miljoner euro. Det är 15 procent lägre än den var 2013. Nedskärningarna hotar att öka utslagning bland unga och äventyrar även genomförandet av en ungdomsgaranti. Vi stöder starkt den nationella ungdomsgarantin även i fortsättningen, för undvikande att de unga riskerar utslagning och därmed gå miste om utbildningsmöjligheterna. Ungdomsgarantin syftar till att alla ungdomar som avslutat grundskolan ska få en studieplats. Tyvärr går utvecklingen i en annan riktning, emedan antalet startplatser minskas.

Vi föreslår att man återtar de besparingar som berör yrkesutbildningen. Vi föreslår också en reform och utveckling av utbildningen som syftar till att svara mot de utmaningar som arbetslivet kräver. I en värld där allt mera digitaliseras behöver yrkesstuderande allt mera mångsidiga kunskaper för att klara sig på arbetsmarknaden.

Åtgärder:

- Läroanstalter och företag måste fungera i tät samverkan.
- Vi vill garantera att närundervisning ges i tillräcklig utsträckning. Praktiska yrken förutsätter praktiskarbete.
- Vi satsar på rekryteringen av lärare till yrkesutbildningen och tryggar ett mångsidigt nätverk av anordnare (kommuner, samkommuner, företag och stiftelser).
- Läroavtalsutbildning måste bibehållas som en självständig utbildningsform, där lönen för eleven höjs i takt med höjd kunskap och erfarenhet. Vi stöder inte en ändring av läroavtalsutbildning så att det skulle leda till arbete utan lön. Vi förespråkar en ökad satsning på läroavtalsutbildning, som betjänar utbildningsmöjligheterna för specialgrupper.

4.4. Ungdomsarbete

De regionala skillnader i ungdomarnas välbefinnande har ökat i takt med en ökad centralisering av välfärdstjänsterna. Nedsänkningar som berör de unga, äventyrar ungdomsgarantin och det goda arbete som under årtionden gjorts inom det uppsökande ungdomsarbetet.

Investeringar som görs till förmån för de ungas välbefinnande betalar sig själv. Information om kommunens verksamhet bör ges via de kommunikationskanaler som unga människor använder sig av. De ungas röst måste beaktas i det kommunala beslutsfattandet. Ungdomsfullmäktige bör ges tillräckliga resurser för sin verksamhet.

Åtgärder:

- Det bör finnas tillräckligt med trygga platser för fritidssysselsättning för ungdomar, såsom ungdomsklubbar och utrymmen för idrott och rekreation.
- Vi föreslår tilläggsinvesteringar för ungdomsverkstäder och uppsökande ungdomsarbete, så att de som fallit igenom, har möjlighet att få anpassad utbildning.
- Öppna yrkesstudier bör ses som en ny potentiell åtgärd för att skapa lämpliga utbildningsvägar.
- Ungdomars tillgång till förmånliga, eller avgiftsfria fritidsaktiviteter, samt förebyggande rusmedelsarbete bör ökas.
- Behandling och vård för missbrukare bör ordnas snabbt och uppmuntra till ett tidigt ingripande.

4.5. Det fria bildningsväsendet

Det fria bildningsväsendet är en del av kommunens välfärdstjänster. Det fria bildningsväsendets läroanstalter främjar ett aktivt och demokratiskt medborgarskap samt gör ett mångomfattande arbete bland speciella grupper såsom invandrare. Efterfrågan för denna typ av studier kommer att öka under de kommande åren. Frivilliga självstudier ökar människors kunskap, hälsa samt det allmänna välbefinnandet och trivseln i den egna hemkommunen.

Åtgärder:

- Vi vill trygga tillgången på studie- och kulturtjänster inom det fria bildningsväsendet.
- Vi betonar betydelsen av folkhögskolornas integration av invandrare, bl.a. när det gäller språk- och kultur-utbildning för vuxna.

5. VÄLFÄRDEN SKAPAS NÄRA

Välfärden skapas av människorna i nära gemenskaper och genom de livsval man gör. Kommunen kan endera stödja invånarnas aktiviteter eller försvåra aktiviteterna genom en överdriven byråkrati. Kristdemokraterna eftersträvar välfungerande samhällen genom att verka för talko-anda och olika gemensamma aktiviteter i kommunerna. Lättare gemenskaper är en positiv och växande trend. Därför är det också en kommunal angelägenhet att erbjuda plattformar för sådana verksamhetsformer. Vi stöder också utvecklandet av mera öppna idrottsarenor och vandringsleder.

5.1. Motion och fritidsverksamhet

Tillgången på motionsverksamhet är en viktig del av basservicen. Det lönar sig för kommunen att satsa på motionsverksamhet, eftersom det ger positiva effekter på kommuninvånarnas hälsa och livskvalitet, samtidigt som det sänker kostnaderna för hälso- och sjukvård. Det är även viktigt att olika motionsformer beaktas. Varje invånare, barn, äldre och toppidrottare har rätt att utöva motion. Därför är det viktigt att kommunen vid sidan av idrottsföreningarna också uppmärksammar grupper som samlas för motion under friare former. All motionsverksamhet främjar en bättre gemenskap.

Åtgärder:

- Vi vill främja byggande och underhåll av olika motions arenor, idrotts- och simhallar, idrottsplaner och vandringsleder.
- Vi slår vakt om att olika motionsformer kan utövas bland alla motionärer, från olika befolkningsgrupper, oberoende av ålder och status. I samband med social- och hälsovårdstjänsterna är det viktigt att också fästa uppmärksamheten på motionsfrämjande åtgärder.
- Vi stöder verksamheten för både idrottsföreningar och amatörgrupper. En ökad användningsgrad kan uppnås genom att förtydliga reglerna för bokning av olika utrymmen för motion. Motionsutövande under skoltiden bör ökas.
- Vi vill förbättra äldre personers krafter att delta i arbetslivet via ökade motionsmöjligheter. Kommunalanställdas välbefinnande bör främjas genom tillgång till motions- och kultursedlar eller genom samarbete med föreningar.

5.2 Kulturtjänster

Genom kulturen får kommunen en ökad attraktionskraft och åstadkommer mera liv och välbefinnande bland invånarna. Vid sidan om basservicen är kulturlivet en viktig faktor för en Orts attraktionskraft. Vi förespråkar avgiftsfria och kvalitativa bibliotekstjänster.

Vi främjar kulturfostran redan i för- och grundskolan. Vi förespråkar ökade möjligheter för kommuninvånarna att utöva frivillig hobbyverksamhet samt delta i olika kulturevenemang.

Amatörteatrar, ungdomsföreningar, hembygdsföreningar, arbetarföreningar, kristna samfund, orkestrar, körer, samt andra frivilliga aktörer, har i tiotals år erbjudit fina möjligheter att delta i kulturevenemang. Det är viktigt att kommunen även i framtiden stöder föreningsverksamhet genom föreningsbidrag, lokaliteter och samarbetsavtal. För att uppehålla och stärka kulturens betydelse för samhället, spelar de högklassiga kulturinrättningar en central roll. I syfte att berika stadsmiljön kan man t.ex. införa ett system där man öronmärker en viss procent medel för byggande och reparationer ämnade för konsten eller andra trivselhöjande projekt.

Åtgärder:

- Vi stöder åtgärder till förmån för biblioteken, medborgarinstituten, konst- och museeinrättningar.
- Vi slår vakt om ett mångsidig kulturutbud och anser det viktigt att besöksavgiften bibehålls på en rimlig nivå.
- Vid ordnandet av kulturtjänster stöder vi samarbete mellan grannkommuner, tredje sektorn, kulturföretagare, församlingar och kristna samfund.
- Grupper med särskilda behov bör garanteras jämlika möjligheter att delta i kulturevenemang.

6. INTEGRERING I KOMMUNEN

Under de senaste åren har det anlänt mera flyktingar än någonsin tidigare till Finland. Kommunerna spelar en mycket viktig roll i integreringen. Integreringen ska i första hand skötas av kommunen. Det är viktigt att invandrare snabbt integreras i skolan och arbetslivet.

Integreringens mål är ett fullvärdigt deltagande i det finländska samhället. Till detta behövs ett gott samarbete mellan arbetsgivare, organisationer, församlingar och kyrkor samt med andra lokala aktörer. Goda etniska relationer främjar en ömsesidig trygghet, samt jämställdhet i förhållande till lokalbefolkningen när det gäller rättigheter och skyldigheter. Man bör förhindra alla former av rasism i kommunen. Upplevd diskriminering lämnar bestående men som försvårar integrationen och följer med från en generation till en annan.

Vid integrering i kommunen är det särskilt viktigt att beakta de unga och mammors utbildning samt stödja dem med möjligheter till jobb eller fritidssysselsättning.

Invandrarbarnens studieresultat är på en svagare nivå ännu i två generationer framöver. Det är även viktigt att förbättra mammornas språkkunskaper och kunskapsnivå, så att de kan stödja barnens skolgång.

En tillräckligt god kunskap i det inhemska språket är viktigt för studieframgång och för att ge möjligheter till vidareutbildning och arbetsplatser. Det förebygger också utslagning.

Det bör ställas ett klart mål för varje invandrare att lära sig det inhemska språket.

Speciellt för unga invandrare som kommer till Finland och börjar i högstadiet behövs extra stöd. Av de unga som är utslagna har närmare en fjärdedel invandrarbakgrund och en tredjedel av de utslagna ungdomarna saknar utbildning och behärskar endast sitt modersmål. Utgående från resultatet av undersökningar står det helt klart att integreringen inte lyckats helt. Där man satsat på integreringen syns tydliga resultat. Allra mest kostar det om man nonchalerar integreringen och tillåter att etniska grupper isoleras.

Åtgärder:

- Vi vill främja goda etniska relationer och öka förtroendet mellan olika folkgrupper. Vi vill stödja integreringen i samhället, samt aktivera finländare att ta emot invandrare.
- Sköts integreringen bra så betalas den tillbaka. Vi vill speciellt poängtera utbildningen inom språk och kultur, samt kartlägga hur man tillgodogör tidigare införskaffad yrkes- och annan kunskap, samt målmedvetet satsa på integrering av mödrar.
- Kommunen kan erbjuda arbetsuppgifter och arbetsprövning vid integrering av asylsökande, samt främja relationerna med arbetsgivarna och därmed uppmuntra till anställningsmöjligheter. Utbildning genom läroavtal är för många invandrare det mest lämpliga sättet att hitta sitt första jobb.

7. EN LIVSKRAFTIG HEMKOMMUN

I framtiden kommer kommunerna att bära ett allt större ansvar för kommunens utveckling och livskraft. Vi verkar för en långsiktig och aktiv näringspolitik. De små- och medelstora företagen har de bästa förutsättningar för tillväxt och potential att nyanställa. Därför måste verksamhetsmöjligheter för de små- och medelstora företagen beaktas bättre i beslutsfattandet. Vi vill främja samarbetet mellan företag och tredje sektorn.

7.1. Entreprenörskap

Nyckeln till regionens livskraft finns i samarbetet mellan kommun och landskap. Det här gäller speciellt i frågor som berör arbetskraft-, utbildning- och kunskapstjänster, samt planläggning och tillståndsärenden. I dessa ärenden bör kommunen vara lyhörd för företagens behov.

Åtgärder:

- Vi jobbar för bättre verksamhetsförutsättningar för små- och medelstora företag
- Tjänster som syftar till ökad livskraft i kommunen, såsom planläggning-, tillstånd- och lokaliseringstjänster, skall fås nära och smidigt från en och samma servicepunkt. Hit hör också service som berör turism- och marknadsföringstjänster.
- Det hör till kommunen att trygga logistik- och dataförbindelser, samt miljötjänster för företag. Det möjliggör också distansarbete.
- Varje kommun skall ha ett uppdaterat näringspolitiskt program. Ortens företagare bör vara representerade i programarbetet. Kommunens högsta ledning bär ansvar för kommunens dagliga näringslivspolitik.
- Utbudet på yrkesutbildning och tillgång till läroanstalter bör beakta det regionala näringslivets behov.
- Fostran för företagsamhet skall ges på alla utbildningsstadier och bör finnas i varje kommuns- och skolors utbildningsplaner. Samarbetet mellan skolor och företag bör ökas. Detta förverkligas t.ex. genom att eleverna bekantar sig med arbetslivet och genom yrkespraktik. Företagarföreningar och andra instanser som erbjuder fostran för företagande kan gärna involveras i den.
- Planläggnings- och övriga tillståndsärenden skall hanteras och verkställas öppet, målmedvetet och vid behov snabbt. I trafikplaneringen bör kundströmmar beaktas. Konkurrerande företag bör behandlas jämlikt i samband med planläggning och markanskaffning samt parkeringslösningar.
- Beskattningen bör hållas på en rimlig nivå. Skattelikhande avgifter för företag bör undvikas.

7.2. Sysselsättningen

Ibland förutsätter en god sysselsättningsgrad samhälleligt stöd. Utgående från subsidiaritetsprincipen, dvs. närhetsprincipen, är kommunen den mest naturliga instansen att främja sysselsättningen för långtidsarbetslösa och arbetslösa ungdomar och invandrare. Arbetslösheten kostar kommunerna.

Förutom skattebortfall måste kommunen betala hälften av den s.k. kommunala ansvarssandelen, vilket betyder hälften av arbetsmarknadsstödet i form av böter till FPA, efter att en person varit arbetslös i 300 dagar. Den kommunala andelen höjs till 70 procent när

en person varit arbetslös i 1000 dagar. Dessutom tillkommer andra social- och hälsovårdskostnader som hör ihop med arbetslösheten. Eftersom kommunerna bär det ekonomiska huvudansvaret för arbetslöshetskostnaderna bör deras möjligheter att sysselsätta invånarna förstärkas.

Åtgärder:

- Vi stöder kommunala sysselsättningsexperiment i samverkan mellan den offentliga sektorn, privata och tredje sektorn. Experimenten bör göras i syfte att uppnå permanenta arbetsplatser.
- De s.k. FPA bötespengarna bör kommunvis kunna användas till lönestöd för företag som är beredda att öka sysselsättningen.

7.3. Offentlig upphandling

Kristdemokraterna har en positiv och pragmatisk syn på köptjänster. Vi ser det inte som en ideologisk fråga huruvida man ska producera servicen genom privata eller offentliga aktörer. Istället bör man bedöma serviceproduktionen utgående från kommuninvånarnas bästa.

Kommunsektorns totala upphandling utgör ca 18 mrd euro. Kommunerna är således stora aktörer när det gäller köp av tjänster. Upphandlingen av varor och tjänster har stor betydelse för regionernas ekonomi, sysselsättning och företagens livskraft. Den nya upphandlingslagen möjliggör en favorisering av närproducerad mat, samt gör att de små- och medelstora företagen har möjligheter att komma in på marknaden bl.a. genom att delta i upphandlingen som underleverantör eller dellerantör.

Kommunens kompetens i den offentliga upphandlingen har fortfarande en stor betydelse. Det är lättare för småföretag att delta i färdigt uppdelade entreprenader än att offerera delofferter. En kommun som strävar till en ökad livskraft i regionen, ska hantera konkurrensutsättningen på ett rättvist sätt. I upphandlingen är det viktigt, förutom att man poängterar helhetsförmånligheten, att beakta säkerhet, spårbarhet, innovativitet, sociala kriterier och livscykelkostnader.

Åtgärder:

- När det gäller att välja mellan offentlig eller privat producerad service, bör det bedömas från fall till fall och väljas det som bäst gynnar kommuninvånarna.
- Kommunen ska garantera jämlika möjligheter för företag att erbjuda tjänster och service inom de sektorer där kommunen har anordnaransvar. Kommunen ska fastställa tydliga principer och kriterier för upphandlingen.
- Kommunen skall i god tid och öppet informera om olika upphandlingar, samt ordna

informationstillfällen där man berättar om kommande anskaffningar vilka kommer att konkurrensutsättas. För att även mindre företag ska ha möjligheter att delta i budgivningen ska upphandlingarna konkurrensutsättas genom rimliga kriterier och i lämpliga delar.

- Vid upphandling av livsmedel bör de krav och kriterier som gäller för den inhemska livsmedelsproduktionen uppfyllas av alla leverantörer.
- Kommunen bör ta i bruk ett elektroniskt upphandlingssystem.

7.4. Servicesedeln

Kommunen kan öka utbudet av den lokala servicen genom att ta i bruk systemet med servicesedeln, eller genom att öka dess nuvarande användning. Det gynnar invånarnas möjligheter att få service från både privata företag och aktörer inom tredje sektorn. Servicesedeln är lämplig att användas för att främja hälsa- och välbefinnande, att stödja bildningstjänster, samt stödtjänster till företag.

8. BOSTÄDER OCH MÖTESPLATSER

En trevlig och ren miljö ger förutsättningar för välbefinnande. Det bör skapas trevliga och naturliga mötesplatser även på bostadsområden. En samhällsstruktur där det finns utrymme för att bo, att motionera, att jobba och idka företagsamhet samhällsstrukturen att fungera, föds en genom en god markanvändning och planläggning. Vi vill öka kommunens möjligheter att påverka trivselen i närmiljön. En livskraftig stadskärna ökar stadens attraktion.

Vi vill göra det lättare än tidigare för kommuninvånarna att delta i det förberedande skedet vid planläggning, genom att ge respons och idéer, samt genom diskussioner. Genom att synligt och tydligt presentera olika planer och förändringar i planläggning en på kommunens hemsida, kan kommuninvånarna delta i beredningen.

I tillväxtcentra kan boendekostnaderna hållas på en rimlig nivå genom att planera tillräckligt med bostadstomter. Kommunala beslutsfattare har möjlighet att påverka bostadspriser t.ex. genom fastighetsskatt och genom kommunägda bolag.

I all byggnation måste det tas hänsyn till bostadsområden, byggnader och människors livscykel. Vi främjar tillgängligheten till bostäder och utbyggnad av bostadsområden. Vi stöder byggande i trä, både inom den privata och offentliga byggnadssektorn.

Åtgärder:

- I samband med planläggning måste man öka tillgången på gemensamma samlingsplatser, såsom lekplatser, klätterställena och andra aktivitetsparker.
- För att undvika onödigt missnöje, bör den respons som kommunen får in, behandlas genom öppen diskussion. Tillståndsförfaranden ska fungera smidigt och inom utsatt tid.
- Fastighetsskatten bör bibehållas på en rimlig nivå och vi främjar förmånliga hyres- och ägobostäder.
- Vi vill främja ett funktionellt samhälle där miljön, byggnader, tjänster och kollektivtrafik är till för alla, inklusive personer med funktionshinder.
- Information, guidade turer, ramper och trafikleder bör vara användarvänliga. Byggandet av hissar och renoveringar bör främjas.
- Det ska vara lätt att ge respons via internet gällande kommunalt skötta områden och objekt, s.s. vägskötsel, belysning eller annan infrastruktur som behöver av repareras.
- Vi stöder snabba internetanslutningar och en rationell digitalisering och robotisering av kommunens verksamhet. Samtidigt bör man trygga en jämlik service för de som inte vill, eller kan använda sig av den nya tekniken.

9. MILJÖ, TRAFIK OCH ENERGI

Närmiljön är en viktig del av boendetrivseln. Vi vill uppmuntra medborgarna att vistas ute i naturen. Därför främjar vi friluftsleder av god kvalitet. Information om dessa skall ges via tydliga web-sidor och mobiltjänster. Vi förbinder oss att skydda miljön samt bevara naturens mångfald. Kommunen är en central aktör när det gäller cirkulär-ekonomin, återanvändning, energieffektivitet och främjandet av en hållbar utveckling. Kommunen bör ställa målsättningar för skyddandet av mark, vattendrag och klimatet, i syfte att minska miljökador, såsom buller och dålig inomhusluft.

En fungerande kollektivtrafik stöder en fungerande vardag. Kollektivtrafiken bör utvecklas genom en lägre prissättning samt i samråd med kommuninvånarna. Det är viktigt att slå vakt om kollektiva trafikförbindelser även i glesbygden, där det inte finns förutsättningar för marknadsmässig trafik. Vi stöder utvecklandet av moderna, kostnadseffektiva kollektiva trafiklösningar, såsom flexlinjetrafik. I framtiden förutser vi en större användning av förarlösa fordon, när dessa utvecklats och blivit säkrare. Vi stöder en övergång från fossila bränslen till mer miljövänliga energikällor, såsom el, biogas och väte inom kollektivtrafiken. Utvecklandet av cykelleder och kollektivtrafik i de större städerna är också viktigt med tanke på både luftkvaliteten och smidigheten i trafiken.

Åtgärder:

- Vi värnar om miljön och främjar invånarnas möjligheter att vistas ute i naturen. Det behövs tillräckligt med gång- och cykelbanor, friluftsleder och motionsspår.
- Vi försvarar fungerande kollektivtrafikförbindelser, samt förmånligare priser för ungdomar, barn, föräldrar med barnvagnar samt pensionärer. Vi uppmanar till försök som ökar användandet av kollektivtrafik, som t.ex. förmånligare biljetter för människor som reser utanför rusningstiderna.
- Vi främjar cirkulär-ekonomin i kommunernas och de kommunalt ägda bolagens verksamhet. Cirkulär-ekonomi betyder också att allt avfall utnyttjas på bästa möjliga sätt. Om det inte finns möjlighet till annan återanvändning, bör avfallet brännas i avfallsförbränningsanläggningar för att skapa el- och värmeenergi.
- Energiproduktionen bör vara mångsidigt, decentraliserat, självförsörjande och konkurrenskraftigt. Tillvaratagandet av energi som produceras av samfund, samt användandet av förnyelsebar energi bör ökas. ‘
- Problemen med dålig inomhusluft i offentliga byggnader ska kartläggas. En plan för att avlägsna problemen, eller hur man ersätter problembyggnader med ny byggen bör uppgöras. Med hjälp av högklassig byggnadskontroll kan man förhindra en upprepning av gjorda misstag, både när det gäller renovering och nybyggnad.
- Vi ökar användningen av trä inom det offentliga byggandet. Luftfuktigheten kan mätas genom att installera sensorer i byggnaderna.
- Folk som lider av dålig inomhusluft kan hjälpas med skräddarsydda individuella lösningar, som möjliggör boende, arbetande och studerande.

Innehåll

Intrroduktion.....	2
1. EN TRANSPARENT POLITIK OCH FUNGERANDE NÄRDEMOKRATI.....	3
2. ETT HUMANARE GREPP OM BASSERVICEN	4
2.1. Vördnaden för äldre.....	4
3. STÖD OCH VALFRIHET FÖR BARNFAMILJERNA.....	5
4. BRA UTBILDNING ÄR EN KONKURRENSFÖRDEL FÖR KOMMUNEN.....	7
4.1. Grundskolan.....	7
4.2. Gymnasieutbildning.....	8
4.3. Yrkesutbildning.....	9
4.4. Ungdomsarbete.....	10
4.5. Det fria bildningsväsendet.....	10
5. VÄLFÄRDEN SKAPAS NÄRA.....	11
5.1. Motion och fritidsverksamhet.....	11
5.2. Kulturtjänster	11
6. INTEGRERING I KOMMUNEN.....	12
7. EN LIVSKRAFTIG HEMKOMMUN.....	13
7.1. Entreprenörskap.....	14
7.2. Sysselsättningen.....	14
7.3. Offentlig upphandling.....	15
7.4. Servicesedeln.....	15
8. BOSTÄDER OCH MÖTESPLASTER.....	16
9. MILJÖ, TRAFIK OCH ENERGI.....	17

Kristdemokraterna
VÄRDEFULL POLITIK FÖR DIG.

Kristdemokraterna i Finland | tel. (09) 348 822 00
Karelargatan 2 A | kd@kd.fi
00520 HELSINGFORS | www.kd.fi